Béres Attila

Honvédelmi gyakorlat 83

Világ életemben bolondultak értem a nők, és tudtam, hogy bolondulnak értem. Láttam az összes boltoslányon, könyvtáros kisasszonyon, kolléganőn, a barátaim feleségén, hogy legszívesebben velem csinálná. A leánygimnáziumokról és bábaképzőkről nem is beszélve. De mindig más dolgom volt. Márpedig a katonaságnál csak a talpraesettek érvényesülnek. Aki pedig nem elég gazember, majd ott megtanulja.

A parancsnok gyaníthatott valamit:

– Jó. Az őrvezetőt becsukjuk, a tisztiklubot pedig megszüntetem. Nem fogom eltartani a város összes cserépkályhását.

Az őrnagyom vigyázzban állt, mint egy keménytojás.

Szombaton délben megkérdezte:

– Mennél-e Pestre a kurvákhoz?

– Őrnagy elvtárs, terhes a feleségem - jelentettem.

– Persze – legyintett –, én is akkor szoktam rá...

De azért szeretett. Szerette, ha mindig ott sündörgök körülötte, akkor is, ha ő maga nincs bent, letörlöm a port a székéről, elmosom a poharakat, igazgatom a vitrázsfüggöny rojtjait. Az ezredkönyvtár volt a mi kultúros birodalmunk, különálló villaépület, tágas terek, beszögelt zsalugáterek az utcai fronton.

Ha az őrnagyom kiugrasztott a boltba csapszegért, zászlóért, olajkályháért, pálinkáért, mindig bementem a szőnyegboltba. Nézegettem az ifjú párokat, ahogy a Mama megveszi nekik a legnagyobbat és legbolyhosabbat, s szívem szerint belehengergőztem volna a Mamával valamelyik eladhatatlan bukharaiba, hogy kihúzzam a hátralévő hat hónapot.

De hívott a kötelesség, embert kellett szereznem.

– Ugyan öreg, menj a kommedánsokhoz – mondták valamennyi századnál. De a kommendánsokhoz nem mehettem, így a gyengélkedőn kötöttem ki.

– Haver – ölelt át a felcser –, tudod mi van! Takarítani bármikor. Válogathatsz! De kapun kívülre pizsamás katona... Meg akarsz buktatni?

– Csak jövünk megyünk – mondtam –, tiszta ügy.

– Ismerem – ingatta a fejét szomorúan, és elém tolt egy nagy tál hideg velőt.

Maradt a munkaszázad. Kértem tőlük egy újonc szakaszt takarítani, aztán a könyvtár elé rendeltem a raj Gazt.

– Nyolc fő itt takarít, a többi gépkocsira!

Bizalmatlanul méregettek.

– A kályhás – mondta egy alacsony, nagybajszú.

Pedig a kályhákkal soha semmi gond nem volt. Az egész háznak én voltam az őrvezetője. A tisztek kulturáltan beszélgettek a téesz ajándék küldeményét kortyolgatva, amellyel a nyári aszály elleni közös harcra emlékeztek, aztán egyszer csak fölrobbant a kályha.

– Miről beszél? – néztem szigorúan a bajuszosra. Rosszul esett neki, hogy magáztam.

– Te fűtöttél – szólalt meg egy másik, nem volt befűzve a surranója.

– Maga és maga – mutattam rájuk. – Irány a rajgáz!

– Van erre neked valami parancsod, vagy csak szórakozol itt velünk? – kötözködött egy vörös hajú.

Szótlanul a kocsira mutattam.

– Hé, Pikszi, várj! – egy zömök parasztgyerek a vörös után ment. Már négyen ültek fönt.

A gépkocsivezető szótlanul az arcomba röhögött.

– Hülyék vagytok? – hátulról jött a hang. – Ez nemcsak kályhát tud robbantani!

Megleptem a gyereket:

– Nagyfolyosó, kisterem, nagyterem, felmosva! Az ügyeletes ellenőrzi!

Megvártam, amíg elkullog, aztán kiválasztottam még kettőt. Megvolt a hat legvagányabb. Tudtam, hogy ezzel rontom az esélyeimet, de azt is tudtam, hogy az én esélyeimet nem lehet igazán rontani. A kapunál még felcsíptem Pistit, a stúdiós öregkatonát. Olyan hallgatag fiú.

Sötét, üres utcákon söpörtünk, a sofőr végig röhögött. Nem mutatta, de én láttam rajta, hogy röhög.

– Késtek – mondta a Madám. A lerobbant kastély a kiserdő szélén állt. – Felszerelést hoztak?

– Hogy?

– Ruhát.

– Megoldjuk – bólintottam. Minden ajtó mögött kuncogás.

– Mennyi fehéregér lehet itt...

Hátba vágtam az emberemet:

– Nem szeretem a szószátyár katonát! Vetkőzni! – intettem. Csak vigyorogtak.

– Bakancs, nadrág maradhat – mondtam. Megkerestem Mariannt, hamarosan hozott egy rakás hátulgombolós fehér köpenyt.

– Hajdúsági népviselet – mondtam a Madámnak.

– Maga... – mondta. Nem kellett folytatnia. Nagy szervező vagyok. Mindenki hozzám fordul.

– A lányok egyelőre nem öltöznek át, csak csizmát húznak.

– Maga azt hiszi, hogy ebből... – Ennek a nőnek fogalma sincs arról, mi az, ha valamire a katonaságnál parancs van.

– Kint lesz a néplap is – nyugtattam –, fényképésszel.

– Te öreg – jött a vörös –, mi ez a marhaság?

– Csönd. Színpadra! Sorakozó!

– Dehát ezek még életükben nem ... – hadarta a Madám.

– Aranykorszorúsok – mondtam. – Pisti, a magnót!

A stúdiós öregkatona szerelt. Kedveltem őt. Hallgatásai mögött súlyos tragédia sejlett.

– Ez megint valami kályhatrükk – próbálkozott a nagybajuszú. Jött a haverja is:

– Visszamegyek a laktanyába.

Meg a Madám is:

– Hogyhogy nincs felnőtt magukkal? Mármint hogy egy érettebb tiszt. Szokott.

Közöltem vele, hogy mindent tudok, amit egy érettebb tiszt tudhat. Sőt.

Elfordultam, és intettem Mariannak: jöhetnek a lányok. Aki ismeri a dörgést, nem kell izgulnia. A november hetediki dekorációt háromszáz papírzászlóból ragasztattam össze, mert nem volt dekorpapír. A végén már mindenki kidőlt mellőlem. De meglett!

A lányok szépek voltak. Utcai ruha, lagosszárú kiscsizma, szemükben a tavasz kacagott. Hagytam, hogy a fiúk feszengjenek azokban a nevetséges köpenyekben.

– De hát az isten szerelméért, hogy képzeli... – szelíden, egy kézzel félretoltam. Ő a Madám, de én vagyok a főnök.

– Uraim, alaplépés. Kettőt jobbra, kettőt balra, egykéthánégy, egykéthánégy. Te számolsz – mutattam a nagybajszúra, aztán elindultam kifelé. Vittem a Madámot is. Az ajtóból visszaszóltam:

– A lányokhoz nyúlni tilos!

– De hát hogy képzeli ezt – karolt belém a Madám a folyosón. Csak így magukra hagyni...

– Főzne nekem egy isteni kávét?

Negyedóra múlva utánunk jött Pisti. A hangosítás rendben – mondta.

– Visszhang van?

– Hát az nincs.

– Legyen – mondtam.

– Tessék, két cukorral – nézett a szemembe a Madám. Így belém bolondult. – Tudja, ezeknek a lányoknak olyan kevés fogalmuk van az életről. Faluról jöttek. Vigyázni kell rájuk. Nekem kell vigyázni rájuk...

Pisti benyitott, és intett, hogy menjek ki. Mariann várt az ablaknál.

– Nem bírom tovább – a függönyrojtot rángatta. – Írt a barátnőm Mocsádról, hogy most már biztosan megnősül az a szemét, bejelentették a papnál, én meg itt... perocefalusz, perobrahiusz... a gyakorlaton meg minden műtős nyúlkál ... – hirtelen megfordult, és a vállamra akart borulni, de magasabb volt nálam. Bekönnyezte a fülemet. Átkarolt, nekidőltünk a falnak, szorította a fejemet, mint egy szülészfogó.

Valahol nyílt egy ajtó.

– Nem szabad visszanézni – mondtam. – Itt élsz a nagyvárosban, két hét múlva röhögsz az egészen. – A fejemet úgy kellett kicibálni a hóna alól.

A folyosó hidegen illatozott, mint egy székesegyház. Mire visszamentem, Pisti megitta a kávémat, és halkan mesélt a Madámnak. Visszahúzódtam, egy magnót még be tudok kapcsolni egyedül.

– Ellenőrzöm a visszhangot és jövök!

Könnyen megtaláltam a társalgót, egyszer már jártam itt. A félhomályos sarokban Ildi ült, felhúzott lábbal. Levelet írt, összegyűrt papírok hevertek a földön. – Megírom én, sosem szerettem, megírom azt, hogy elfelejtettem – dúdoltam, és a fotel karfájára ültem. Átfogtam a vállát bíztatóan.

– Most miért mondod ezt – súgta a felső zsebemnek –, miért minden katona olyan piszok, olyan aljas... – félfordulattal magára rántott, lecsúsztam a karfáról. A szoknyája felgyűrődött. Ismerem az életet, de én még akkor sem üldögéltem a nők ölében, amikor a Sakálok zenekar gitárosa voltam. Fölálltam, és kiszedtem egy hajszálat a számból.

– Nincs olyan, hogy katona – mondtam. – Aki egyenruhában olyan, az civilben is.

– Ha akarod inkább – végigsimította a combját. Izzadt a tenyere. – Ezeknek egy levél megírása is akkora ügy.

– Visszajövök és lediktálom – mondtam.

Délben, mielőtt hazament, azt mondta az őrnagyom:

– Itt van ez az ünnepség holnap, a tisztiklubban. Nekem most dolgom van.

– Hát mégis van tisztiklub?

– Van.

– Akkor én sem vagyok becsukva.

– Dehogynem. Ne beszélj annyit. A papírok az íróasztalomon, kocsit is kapsz. Ha minden simán megy, elfelejtjük a kályhaügyet.

Mindig így fogalmaz. Eseménytelen az élete: konzerv ügy, mozi ügy, kályha ügy. És minden szombatomat szeretné tönkretenni.

Elhaladtam a nagyterem előtt. Szó nem volt ott dobogásról, egykéthánégyről. Semmi zaj nem hallatszott ki. Érlelődött a holnapi ünnepi műsor.

Benyitottam a Madámhoz. Pisti egy széken, a nő a vaságy szélén görnyedezett. Térdük összeért. Nemcsak kedvelem ezt a fiút, kicsit sajnálom is. Súlyos titka lehet. Rájuk mosolyogtam:

– Minden rendben.

Van itt egy kis konyha lent. Az egyetem kollégiumától kapják a kaját, itt csak melegítik, de azért akad ott valami. A félhomályos lépcsőn egyre erősödött a káposztaszag.

Nem mondom, hogy nem láttam még ilyet. A sofőrök mindig éhesek. Magdi, az örökös konyhás, suhanó és bánatos, mint egy apáca árnyéka, az éhes tizedes ölében lovagolt fejét hátra vetve, szőke haja a szennyes edények fölött lebegett. A sofőr rántott húst szorított jobb kezében, azzal intett, hogy ne jöjjek be. Kivettem egy szárnyat. Szerencsém volt, a májat is belesütötték.

Beléptem az elsősök hálójába. Nyolc, emeletes vaságy, mint a laktanyában, csak ezek fehérre festve. Babaszappan, fokhagymás kolbász, kamillatea. Judit vagy Edit az alsó ágyon hanyatt feküdt mereven. Sosem volt jó névmemóriám. Ez a fontos ügyekben kiválóan működő elme luxusa. Judit vagy Edit levette szeméről a kamillás vattát, felült, hunyorgott.

– Most már igazán nem tudom – mondta, és elsimította maga mellett a takarót, hogy odaülhessek. – Két évig jártam egy fiúval, és soha nem kérte, hogy feküdjek le vele...

– Pedig, ha kérte volna – beletunkoltam a kamillába.

– Aztán jött Feri...

– ... ő pedig kérte... – hátrahajtottam a fejem. – Aztán most nincs sehol, mi?

– Egy hónapig jártunk. – A vállamnak dőlt.

– Hajaj... – a hideg kamilla csorgott le orrom két oldalán.

– Én nem vagyok olyan – küszködött –, most sincs senkim, de ha lenne...

A sarokban megmozdult egy pokróc:

– Mit vacakoltok már, csináljátok, mintha itt se lennék, engem nem érdekel.

– Ez Kismari – mondta Judit vagy Edit –, tanyáról jött. – Azt hiszi, hogy mindenki csak azért...

Oda kellett volna mennem Kismarihoz is, de Judit vagy Edit fogta a kezem.

– Ez a Feri katona volt? – kérdeztem.

– Nem mint ti, hanem olyan kék...

– Karhatalmi – segítettem. – Hát azok mások is...

– Én, akit szeretek, annak én mindent...

Nyikordult az ajtó. Tudtam a kötelességem. Visszaraktam a vattát a kamillás tálkába.

Amikor először jártunk itt, az őrnagyom is velem volt. A dekorációs pénzből vettem virágot a Madámnak, amit ő adott át, mintha a saját beruházása volna. Vendégül láttak minket, szendvics, sör, a főnöki asztalnál üveg pálinka. Az őrnagyom rangján alul kacarászott, és tapogatta a Madám hátát. Nagy nehezen tudtam betuszkolni a kocsiba. A feleségétől én is féltem, miatta robbant fel a cserépkályha. Aztán, amikor már a katonák is elmentek, recsegő hóban sétáltunk a Madámmal a kastély körül.

– Csak tudnám, honnan ért a főnöke a virágokhoz. És novemberben fréziát...

– Mindenhez ért – mondtam –, láthatta, Annácska.

– Maga olyan rendes. – A kapunak dőlve szemembe nézett. – Behívnám, de szolgálati szoba... hatvan lány van alattam, és nekem kell rájuk vigyázni... különben is, a fiam lehetne.

Hát ez kis túlzás, nem lehet több harmincötnél.

És most itt áll az ajtóban...

Megcsókoltam Judit vagy Edit haját, ő adott egy puszit.

– Visszajössz? – kérdezte.

A folyosón nem volt senki. Furcsa lehet a féltékenység. A kanyarban lecsapott rám Gabriella:

– Ezeknek csak a szexen jár az eszük. Meg fognak bolondulni.

Mentem tovább, apró léptekkel futott mellettem.

– Semmi sport, semmi izé...

– Ne törődj velük.

– Levelek meg sírás, meg katonák, nem lehet velük egy értelmes...

A csípőjénél fogva magamhoz rántottam.

– Mindenki kerülhet olyan helyzetbe, hogy elveszti a fejét. Egészen normális gondok ezek – szorosan fogtam, kezem felcsúszott a hátán. – Még veled is előfordulhat.

Kitépte magát, és lerohant a lépcsőn. A fordulójából visszakiáltott:

– Velem soha, tudod, velem soha!

Tudtam, hogy zokog. A kis Gabriella, büszke és boldogtalan, ajtókat nyit résnyire, össze fogom hozni a stúdiós Pistivel.

A nagyteremből még most sem szűrődött ki zaj. Volt annyi fény, hogy nem estem hasra, amikor beléptem. A fotelekben hevertek szanaszét, és békésen sutyorogtak. Felgyújtottam egy falilámpát.

– Őrvezető elvtárs – ugrott fel a kis parasztgyerek –, kóstolja meg, házi. – Tenyérnyi buktával kínált. Persze boruk is volt, sárga és savanyú. Aranyat érnek ezek a lányok.

A gyanakvó katona a nagy bajuszával csendben volt. Idegen lány ült mellette.

– Mi van? – léptem hozzájuk. A fiú olyan szolid volt, mint a bukta a markomban.

– Az a csaj, aki nekem jutott... – magyarázta –, szóval cseréltünk. Fáj a bokája. Nem tud... ez meg – intett a lány felé –, már régóta ismerjük egymást, még otthonról.

– Fáj a bokája – mondtam.

– Megbeszéltük, nem lesz gond – szólalt meg a lány.

– A Madám járt itt?

– Senki.

Pistit sem láttam, de ma már nem fogunk melózni.

– Fiúk – szóltam egyszerűen. – Holnap műsoros est lesz a tisztiklubban. Magas rangú vendégek. Ti a jelenlévő lányokkal népi táncot fogtok előadni.

– Szóval ez komoly?

Hivatalosan bólintottam.

– Nem vállalom – jött a másik a sarokból.

– Dehogy nem – mondtam. – A lányok tényleg tudnak táncolni, nektek meg kinéz ebből egy kis jutalomszabadság.

– Vagy fogda – szívóskodott valamelyik. Megvontam a vállam, és elindultunk kifelé:

– Ellenőrzöm a szavalókat.

Elballagtam a Madám szobájáig. Nekem is lehet egy kis magánéletem. Halkan becsuktam magam mögött az ajtót, és vártam, hogy a szemem megszokja a sötétet. Valami nyöszörgés jött az ágy felöl. Elveszett kisgyerek a kukoricásban. Derengő fehérség. A Madám nyitott szemmel feküdt Pisti alatt, már azt is láttam, hogy simogatja a fiú fejét.

Az irodában ért utol, a nevelők diólikőrjét szorongattam.

– Egyszer megszökött a szerelméhez a laktanyából, és a lánynál találta a saját édes öccsét, aki szívbeteg volt... és amikor meglátta őt, szörnyet-

halt... tizenhét éves volt... és neki vissza kellett menni a laktanyába, nehogy megtudják, hogy kiszökött... és azóta... azóta ilyen... az idegei...

Meg kellett néznem a szavalókat. A likőrt az asztalon hagytam neki. Kati a tanulószobában ült egyedül. A falon mindenféle csontok, a vitrines szekrényben az ember világra ráncigálásához való csillogó szerszámok.

Melléültem.

– Te, ez akkora marhaság – sóhajtotta. Rövidujjú blúzban volt, jól esett megfogni a karját. – És még értelme sincs.

– Amikor a Travellers zenekar gitárosa voltam, miket énekeltünk mi!

Nem hatott rá a múltam.

– Jól vagy?

– Persze – nézett rám komolyan.

– Az ember kiszabadul néha abból a rohadt laktanyából. Ti meg úgy éltek itt, mint az apácák... – átfogtam a vállát. – Olyan jó lenne kiszakadni néha, és nem gondolni semmire.

– Az ember mindig gondol valamire. *Ha majd a férfiak, tettrekészek...*

– Én most tettrekész férfi vagyok, és arra gondolok – odahajoltam, hogy megcsókolom, de elrántotta az arcát.

– Ne hülyéskedj, Attila!

– Dehát mért – szóltam férfiasan, és megpróbáltam az arcát felém fordítani. Eleinte mindig védekezett egy kicsit. A könyve fölé hajolt:

– *... baráti kézből font koszorúk...*

Nyafognak, sírnak, leveleznek, és amikor ott az alkalom...

– Fog menni holnapra? – Felálltam, hogy fájjon neki.

– Ne haragudj – könny csillant a szemében, vagy csak a neon.

– Szövegbiztonság – mondtam. – Arra törekedj.

Nem felelt.

– A többi nem számít –, de ezt már az ajtónak mondtam, amit becsukott mögöttem.

A kisteremben egyedül néztem a filmet. Később bejött Pisti.

– Jó?

– Jó.

– A Madám hív. – Leült mellém egy billegő fotelba.

– Jó – mondtam. – Majd megyek.

Háromnegyed kilenckor lekapcsoltam a tévét, és összeszedtem a fiúkat. Nem volt nehéz: Pisti mögöttem kullogott, a sofőr még a konyhában evett, a többit meg a táncteremből.

A Madám a búcsúnál mélyen a szemembe nézett, és megszorította a kezem.

– Gépkocsira! – mondtam. Pistit előre ültettem. A merevítőkbe kapaszkodva néztük a kapuban álló lányokat. Vállukra vetett kabátban integettek, mintha elutaznánk.

És eljött az idő. A színfal mögött álltam, mint a nyugalom szobra.

– Zenekart is szereztem neked! – vágott hátba az őrnagyom.

Megnéztem: lajbi, pityke, nagybőgő, cimbalom, a Gémes csárda teljes legénysége.

– Átszerelünk – mondtam Pistinek. Hozott még két ragtapasszal áttekert Tesla mikrofont.

– Sanyi – fordultam a prímáshoz -, voltál katona?

– Beteg ember vagyok én, kérem.

– Az nem számít. – Kicsit hagytam gondolkozni. Lenéztem a közönségre, az első sorban ültek a pesti ezredesek meg a parancsnokság, feleségestől.

– Nahát – mondtam végül –, ezek nagyon tudnak táncolni. Ezek úgy táncolnak, hogy menni kell utánuk.

Láttam azon az olajos tekintetén, ő az egyetlen, akiben biztos lehetek.

– Akkor stimmoljunk – fordult el tőlem, és ezzel kezdetét vette az ünnepség.

Az őrnagyom beszédet mondott. Kiképzési és kulturális eredmények, könyvtárrendezés, új kályha, dekoráció, klubélet, tánccsoport, együttműködés a szülésznőképzővel.

Kati mellettem állt sötétkék aljban és fehér nájlonblúzban, a Madám kölnijét éreztem rajta. Fogtam a derekát, nem húzódott el. Aztán belöktem a színpadra. Ez zsinórban a kilencedik vasárnapom a laktanyában. A Madám szintén a színfal mögött állt, a szemközti oldalon. Mosolygott rám, amíg az őrnagyom le nem cipelte maga mellé, az első sorba. Szépek voltak így hárman, a feleséggel.

A zenekar hangolt, Kati meg mondta: *ha majd a férfiak*... Lent a pesti ezredes súgott valamit a Madámnak, aki mosolygott, és tovább súgott az őrnagyom fülébe. Az őrnagyom bólintott, de nem súgott a feleségének semmit. Kati taps után kipirulva futott a függöny mögé, egyenest a karomba. Pisti átrendezte a színpadot, elvitte középről a mikrofont. Lent meglibbent a Madám zsebkendője. Intettem a prímásnak.

A banda rázendített, rutinosan cifrázták, az üres színpadnak. De én nem hiába gitároztam két évig: a második ismétlés után meglöktem az első fiút, és ők szépen párosával bementek a színpadra. Lementem a

nézőtérre, és leültem az első sor szélén. A táncosok kemény léptekkel masíroztak körbe-körbe.

– Mi ez? – hajolt hozzám az egyik pesti százados.

– Toborzó – mondtam – tájtánc. – Továbbadta. A vendégek egyenként bólintottak, ahogy eljutott hozzájuk a hír.

Sanyi ritmust váltott, a menetelés megtorpant. Éreztem, hogy az őrnagy felesége néz. Miatta robbant fel a cserépkályha is. Az ő ötlete volt a tisztiklub, hogy mindig tudja, hol kujtorog a férje. Attól kezdve a fűtés töltötte be az életem. Nem szeret igazán engem ez a nő.

Sanyi hegedülés közben ringatni kezdte a felsőtestét, és lépkedett. Aprókat: egyet jobbra, kettőt balra. A lányok átvették, koszorúba álltak, és körbetáncolták a fiúkat, akik hátul gyakorlatoztak: jobbra át, lépés, hátra arc, lépés.

A madám az ezredessel sugdolózott, az őrnagyom meg a parancsnokot leste. A függöny mögött Kati beszélgetett egy fakó őrmesterrel. Sanyi kivágott egy cifra futamot, a bőgős megfordította a hangszerét, és a bőgő hátulján kézzel verte a taktust. A fiúk összekapaszkodva toporogtak, a lányok pedig körbe futkosták őket. Hujujuj!

A parancsnok türelmetlenül igazgatta a mandzsettáját, és lopva az ezredesre pillantott. Még hat hónapom van hátra. Huszonnégy vasárnap. A parancsnok az őrnagyomra nézett, és az félig fölemelkedett a székből, ebben a pillanatban kivirágzott a csoda. A vörös hajú katonám kitört a körből, és bicegő tánclépésekkel elhúzott az arcvonal előtt. Rida-rida, dom-dom-dom, szakajt egyet róla – énekelte. Gabriella riadt kis leselkedő elkapta a fiú vállát, és gyönyörű forgásba kezdtek, kipirult arca csak úgy ragyogott. Magdi, a szőke konyhás a kis parasztgyereket rántotta magához, aztán négy, majd mind a hat pár pörgött már. Tömérdek combok villantak, zsebkendők lobogtak. A pesti százados hozzám hajolt:

– Rida lépés – súgta –, szép motívum.

– Százados elvtárs ért hozzá – mondtam.

– Hát instruktor vagyok.

Az ezredes mosolyogva biccentett felénk.

– Rida lépés – mondtam a századosnak. Bólintott, és továbbadta. Most a bajuszos ugrott ki egyedül. Kevélyesen forgolódott, csapkodta a csizmaszárát. A zene abbamaradt, csak a bőgős kísérte. A századossal szépen összemelegedtünk.

– Szláv motívum – mondtam neki –, azért olyan szaggatott.

Elégedetten mosolygott.

A záró csárdást már ütemes taps kísérte.

A kisteremben szűkebb körben folytatódott az ünnepség.

Magam szolgáltam fel.

– Maga kicserélte a lányokat – súgtam a Madámnak, és hallottam, hogy a parancsnok két székkel arrébb szerénykedik:

– Hát az eleje kicsit vontatottan indult...

A pesti ezredes elbeszélgetett velem:

– Maga az a híres robbantgató? – Kérdőn néztem rá, kezemben a kávéstálcával.

– Ezredes elvtárs?

– Hát a kályhák! Mindent tudunk ám! – Tréfás hangulatban volt.

Pedig csak az őrnagyom közvetítette a felesége ötletét. Ott állt a terem üresen, csak be kellett fűteni, hogy a tiszteknek esténként biztosítva legyen baráti elbeszélgetés lehetősége kulturált körülmények között. Egyszer mentem be a városba, előtte jól megraktam nekik. Másodszor pedig rosszul rakta össze a kályhás.

– Rosszul rakta össze a kályhás, jelentem.

– Olyan meleg azelőtt sose volt, amilyet ez a legény csinált – ismerte el az őrnagyom. – Azt meg kell hagyni.

– Végül is hányszor fűtött be? – kérdezte az ezredes.

– Jelentem, háromszor.

– A fenyítést természetesen... – kezdte a parancsnok.

– És mind a háromszor fölrobbant – kacagott az ezredes –, hát akkor maga egy fűtő fenomén!

Ezen mindnyájan nagyot nevettünk.

Később az instruktor százados félrevont. A kezembe nyomott egy pohár bort.

– Készülünk egy önálló művészegyüttest létrehozni. Magasabb szinten. Neked mennyi van még hátra?

– Jelentem...

– Hagyd ezt – legyintett.

– Hát, ha minden jól megy...

– Szóval már kifelé kacsintgatsz... Tudom én, hogy van ez...

Elmesélte, hogy mennyi ötlete volna, de hát az időhiány, folyton a készültség meg az adminisztráció.

Majdnem lekéstem a lányok indulását. Ropogós téli este volt. A kapu előtt búcsúzkodtunk, mindegyiknek adtam egy kis csokit, kaptam egy puszit, és felsegítettem őket a kisbusz lépcsőjén.

A Madám utoljára maradt. Megelőztem. Megszorítottam a kezét:

– Behívnám – mondtam a szemébe nézve –, de hatszázan vannak alattam – mutattam hátra a laktanyára. – És mindre nekem kell vigyáznom.

– Attila, maga – és meglegyintette az arcomat. Szoknyája libbent, ahogy fellépett.

Integettek, amikor a busz elindult. Én hanyagul tisztelegtem. Megfordultam, Pisti állt mögöttem.

– Nincs is testvérem –, mondta – sose volt.

Egyáltalán nem értett a nőkhöz.